

BEGROTING 2020

DOELSTELLINGEN & MAATREGELEN

Inhoud

Inleiding.....	4
Bestuur en ondersteuning - Taakveld 0	7
0.1 Bestuur	7
0.2 Burgerzaken (Dienstverlening)	8
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	10
0.4 Overhead (Ondersteuning organisatie)	11
Personeel en Organisatie.....	11
ICT.....	12
0.5 Treasury	14
0.61 OZB woningen	15
0.62 OZB niet-woningen	16
0.63 Parkeerbelasting	16
0.64 Belasting en overig	16
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	18
0.8 Overige baten en lasten	18
0.9 Vennootschapsbelasting	18
0.10 Mutatie reserves	19
0.11 Resultaat van de rekening van de baten en lasten	19
Veiligheid - taakveld 1	20
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	20
1.2 Openbare orde en veiligheid	21
Verkeer, vervoer en waterstaat – taakveld 2	23
2.1 Verkeer en vervoer	23
2.2 Parkeren	25
2.3 Recreatieve havens	26
2.4 Economische havens en waterwegen	26
2.5 Openbaar vervoer	27
Economie - taakveld 3	28
3.1 Economische ontwikkeling	28
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	29
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	30
3.4 Economisch promotie	30

Onderwijs - taakveld 4	32
4.1 Openbaar basisonderwijs.....	32
4.2 Onderwijshuisvesting	32
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken.....	34
Sport, cultuur en recreatie - taakveld 5	36
5.1 Sportbeleid en activering	36
5.2 Sportaccommodaties.....	37
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	38
5.4 Musea.....	39
5.5 Cultureel erfgoed	39
5.6 Media	40
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	41
Sociaal Domein - taakveld 6	43
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	43
6.2 Wijkteams	46
6.3 Inkomensregelingen	47
6.4 Begeleide participatie.....	48
6.5 Arbeidsparticipatie	49
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo).....	50
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	50
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-.....	51
6.81 Geëscaleerde zorg 18+.....	51
6.82 Geëscaleerde zorg 18-.....	52
Volksgezondheid en milieu - taakveld 7	53
7.1 Volksgezondheid.....	53
7.2 Riolering	54
7.3 Afval	55
7.4 Milieubeheer.....	56
7.5 Begraafplaatsen/crematoria	58
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing - taakveld 8	59
8.1 Ruimtelijke ordening	59
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	60
8.3 Wonen en bouwen	62

Inleiding

Economische ontwikkeling

Het Centraal Planbureau heeft in de augustusraming 2020 van de Macro Economische Verkenning een kerngegevensstabel opgenomen die onze economische situatie heel goed weergeeft:

	2018	2019	2020
Bbp-groei terug naar 1,4%	2,6	1,8	1,4
Werkloosheid op laagste punt in 2019	3,9	3,4	3,6
Inflatie omlaag in 2020	1,6	2,6	1,3
Hogere contractloonstijging houdt aan	2,0	2,5	2,5
Koopkrachtstijging houdt in 2020 aan dankzij reële lonen	0,2	1,2	1,2
Overschot op overheidsbegroting wordt kleiner	1,5	1,2	0,5

We zien een economische groei van het Bbp naar een normaal percentage van 1,4%. De geringe stijging van de werkloosheid heeft vooral te maken met een aanhoudende stijging van het arbeidsaanbod. Kortom, positieve cijfers, waarbij de echt grote uitschieters in groei niet meer aanwezig zijn.

Een aantal ontwikkelingen is een risicofactor voor de economische stabiliteit. Het gaat dan om zaken als het Amerikaanse en Chinese handelsbeleid, de Brexit en de politiek instabieler situatie in Italië. Het is onduidelijk in welke mate deze zaken gevolgen hebben voor onze economie.

Financiële positie gemeenten

De rijksoverheid is de laatste jaren terughoudend geweest met het doen van uitgaven. Dit leidt tot een minder grote staatsschuld, maar ook tot minder financiële ruimte bij de lokale overheden. In combinatie met de veelheid aan extra taken, vooral in het sociaal domein, waaraan niet de benodigde financiële middelen zijn gekoppeld, leidt dit tot grote financiële problemen bij gemeenten. Zeer veel gemeenten zijn gedwongen om fors te bezuinigen en daarbij onaangename keuzes te maken. In onze gemeente krijgt het begrotingsjaar 2020 een positief begrotingsresultaat. Voor de jaren daarna is naar verwachting een ombuigingsproces noodzakelijk om tot sluitende begrotingen te komen.

Collegieactieprogramma

Het collegeactieprogramma is ambitieus. Dat blijkt uit de beschrijving van de zes ontwikkellijnen met de daaraan gekoppelde acties. Wij hebben goed geluisterd naar de nuancerende opmerkingen die zijn gemaakt tijdens de behandeling daarvan in de gemeenteraad. Dat betekent dat op onderdelen de ambitie wordt getemperd. De vraag is desondanks relevant of de financiële middelen toereikend zijn om deze ambitie ook waar te maken. Regionaal zijn taakstellingen opgelegd in de bedrijfsvoering en het Sociaal Domein. Deze maatregelen zullen merkbaar zijn in de dienstverlening. Wij weten dat de taakstellingen op het Sociaal Domein direct ingrijpen in het leven van mensen. Dit roept de vraag op of en in hoeverre wij lokaal flankerende maatregelen moeten nemen om de grootste gevolgen op te vangen. Zelfs ondanks deze ingrijpende maatregelen en taakstellingen lijkt een ombuigingsproces om de meerjarenperspectieven op orde te krijgen noodzakelijk. Dit vraagt om duidelijke keuzes. Wij gaan het gesprek met de samenleving aan (stakeholders en inwoners) over gevolgen van taakstellingen en over de voorzieningen en de gevolgen daarvan. In feite zijn de veranderende rollen van overheid en samenleving onderwerp van gesprek.

De uitdaging in deze begroting, maar vooral ook voor de jaren daarna, is een evenwichtige verdeling van de middelen te realiseren. Hierbij houden we ons aan de afgesproken financiële regels en uitgangspunten. Nieuwe wensen kunnen en mogen, maar we zetten staande middelen in om deze te bekostigen.

Door de gekozen systematiek van het volgen van de BBV-indeling krijgen de programma's niet afzonderlijk aandacht in de begroting. Onderdelen van programma's komen op veel plekken in de begroting voor. In de programmabeschrijvingen worden de verschillende maatregelen verzameld.

Sustainable Development Goals / Duurzame ontwikkelings doelstellingen

In het coalitieakkoord hebben we met elkaar afgesproken aandacht te schenken aan de duurzame ontwikkel doelen en deze te steunen. In deze begroting doen we dat door de scores van "Waar staat je gemeente?" op te nemen en bij iedere maatregel in de begroting te duiden onder welke doelstelling de maatregel kan vallen. Dit geeft in één oogopslag meer inzicht in waar de maatregel precies over gaat.

Indicatoren en streefwaarden

Uiteraard zijn de verplichte indicatoren opgenomen in de begroting 2020. Als het gaat om stuurinformatie gaat kwaliteit voor kwantiteit. Helaas zijn niet alle indicatoren geschikt als streefwaarde. Alleen wanneer gemeentelijk beleid het maatschappelijk effect en dus de indicator direct kan beïnvloeden is het opnemen hiervan zinvol. Wanneer relevant, zijn bij de maatregelen (o.a. bij taakveld Treasury, Openbaar groen en onderwijs en treasury en onderwijs) bijbehorende streefwaarden opgenomen. Verder wordt ingezet om streefwaarden zoveel mogelijk onderdeel uit te laten maken van beleidsplannen (Integraal beleidsplan Leefbaarheid en veiligheid 2018 - 2021 en/of Programmaplan Dienstverlening 2018 - 2020), nota's (Nota Reserves en voorzieningen), jaarprogramma's (Jaarprogramma Milieutaken), subsidieafspraken (Sterk Papendrecht "Tellen en vertellen 2019") of gemeentelijke verordeningen. Ook in

toekomstige beleidsplannen (o.a. Beleidsplan Sociaal domein) en/of uitvoeringsprogramma's (o.a. Agenda duurzaamheid) worden streefwaarden opgenomen, zoals die uit de onlangs gepresenteerde gemeentelijke duurzaamheidsindex. Waar mogelijk is bij taakvelden een link naar deze informatie opgenomen. Op deze wijze wordt het beter toetsbaar of doelstellingen worden gerealiseerd en wordt richting gegeven aan de ontwikkeling. Uitgangspunt is het gebruik van streefwaarden in komende begrotingen verder door te ontwikkelen.

Bestuur en ondersteuning - Hoofdtakveld 0

0.1 Bestuur

Doelstelling(en)

1. Doorontwikkelen regionale samenwerking
2. Samenleving meer betrekken bij het besturen

Maatregelen

1a.	Maken en volgen van een sterke, proactieve agenda voor de inzet in de regio (meer agendasettend en minder volgend) gericht op bereikbaarheid en openbaar vervoer, onderwijs en arbeidsmarkt, sociaal domein, ketenvorming en innovatie in de economische speerpuntsectoren en energie transitie	
1b.	Samenwerken op basis van inhoudelijke thema's met een accent op bereikbaarheid en openbaar vervoer, onderwijs en arbeidsmarkt, sociaal domein, ketenvorming en innovatie in de economische speerpuntsectoren en energietransitie	
1c.	We stellen een regionale opgave-agenda op waarin we keuzes maken en acties prioriteren (verdeling korte en lange termijn), waarbij de lange termijn acties periodiek met de raad worden besproken	
2a.	We maken een foto van de democratie om te onderzoeken op welke onderdelen we participatie versterken en een roadmap voor participatie op kunnen maken	
2b.	In 2020 wordt een participatiekalender opgesteld	
2c.	We maken participatie een integraal onderdeel bij beleidsopgaven	

Samenwerkingspartners

- Regiogemeenten
- Inwoners, bedrijven en instellingen

0.2 Burgerzaken (Dienstverlening)

Doelstelling(en)

1. Inzetten op digitalisering en maatwerk om de kwaliteit, snelheid en betrouwbaarheid van de dienstverlening te borgen
2. Vergroten van de dienstverlening via meerdere kanalen, waaronder social media
3. Verbeteren van de informatievoorziening in de aanpak van laaggeletterdheid
4. Verbeteren van de kwaliteit van de Basisregistratie Personen

Maatregelen

1a.	Verder werken aan de digitalisering van de aanvraag (en waar mogelijk afhandeling) van producten en diensten (ook met e-diensten)	
1b.	Leveren van maatwerk en verbeteren en uitbreiden van onze dienstverlening voor kwetsbare groepen	
1c.	Inzetten op het blijven van een 'warme' laagdrempelige gemeente met aandacht voor maatwerk (ook voor mensen in een probleemsituatie, zoals bijvoorbeeld dementie) door training van medewerkers	
1d.	Tijdige en duidelijke afhandeling van mails, brieven, telefoontjes e.d.	
1e.	Met meer informatie vanuit de vakdomeinen nog meer eerstelijns vragen afhandelen bij de telefooncentrale	
1f.	Uitwerken laatste processen op het gebied van digitalisering om processen zaakgericht af te handelen en introduceren we verschillende E-diensten	
2a.	Via social media binnenkomende vragen van inwoners, bedrijven en instellingen naar het juiste team brengen en zorgen voor tijdige beantwoording	
2b.	Gefaseerd doorvoeren van LiveChat op de website, eerst voor vragen van inwoners, later ook voor vragen van ondernemers	
2c.	In 2020 als gemeente verder aansluiten op MijnOverheid, waarbij in het begin ook per post brieven worden aangeboden	
3a.	In het kader van de aanpak van laaggeletterdheid gebruikmaken van middelen om teksten leesbaarder te maken (automatisch omzetten van taal in leesbare taal en waar mogelijk inzet van andere hulpmiddelen)	
3b.	Verduidelijken van onze producten en diensten met tekeningen	

4a.	Participeren in de Landelijke Aanpak Adresfraude en Identiteitsfraude van het ministerie (BZK) en controleren van de feitelijke situatie	
4b.	Controleren van panden met de BRP als basis, zelfstandig en in samenwerking met ketenpartners	

Samenwerkingspartners

- Drechtsteden
- Sterk Papendrecht
- Politie
- Woningbouwvereniging
- ICTU (Landelijke Aanpak Adreskwaliteit)
- Ministerie van BZK
- (software) leveranciers

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Doelstelling(en)

1. Verkleinen van de voorraad niet-strategisch vastgoed
2. Verduurzamen en verminderen vaste lasten maatschappelijke accommodaties

Maatregelen

1a.	Zoveel mogelijk afstoten van niet-strategisch vastgoed	
1b.	Omzetten van niet-strategisch vastgoed naar andere functies (bijvoorbeeld met het oog op een maatschappelijke functie)	
2a.	Verbeteren energieprestatie en omvormen van bestaande maatschappelijke accommodaties tot multifunctionele accommodaties	
2b.	Opleveren actieplan voor een klimaat-neutrale gemeentelijke organisatie inclusief een plan voor het gefaseerd verduurzamen van gemeentelijk vastgoed	

0.4 Overhead (Ondersteuning organisatie)

Personeel en Organisatie

Doelstelling(en)

1. Ontwikkelen van een divers en evenwichtig samengestelde organisatie, die eigentijds en integraal verbinding maakt met de samenleving
2. Een flexibele organisatie die snel gevraagde actuele kwantitatieve en kwalitatieve inzet kan leveren
3. Duurzaam inzetbare medewerkers (gezond, vitaal, competent en wendbaar)

Maatregelen

1a.	Minder nadruk leggen op de functie van medewerkers, maar meer op de rol die zij hebben met name gericht op de samenwerking met 'buiten'	
1b.	Voorrang geven aan de werving en het behoud van jong talent	
1c.	Continueren van het traineeprogramma	
1d.	De mogelijkheden benutten om de formatie in schalen 11 en 12 om te zetten in schalen 9 en 10 (minder beleid naar meer beheer en uitvoering)	
2a.	Vernieuwen van het werving- en selectiebeleid door de inzet van vernieuwde communicatiemiddelen binnen de arbeidsmarktcommunicatie	
2b.	Zoeken naar een passend evenwicht tussen interne en externe flexibiliteit	
2c.	Continueren inzetten op de 'lerende organisatie'	
3a.	Toekennen en faciliteren van P-bevoegdheid aan teamleiders waardoor medewerkers beter ondersteund en gecoacht worden	
3b.	Continueren verplichte test Werk Energie Analyse voor 55+-ers en verder uitbouwen naar andere groepen binnen de organisatie	
3c.	Ruimte geven aan en aandacht hebben voor mantelzorgers in de organisatie	
3d.	Benutten en faciliteren van loopbaankansen voor medewerkers	
3e.	Werken aan de competenties (gedrag en vaardigheden) van medewerkers	

Samenwerkingspartners

- Service Centrum Drechtsteden
- Andere gemeenten

ICT

Doelstelling(en)

1. Meer aandacht voor de mogelijkheden van ICT en meer aandacht voor digitaal werken, toegankelijkheid, toekomstbestendigheid en informatieveiligheid
2. Het Nieuwe Werken strategisch en beleidsmatig ondersteunen
3. Op het gebied van informatiebeleid aansluiten bij regionale ontwikkelingen en input leveren aan het CIO en het SCD wat betreft lokale wensen
4. Adequate informatievoorziening voor bestuur en medewerkers
5. Intensiveren van de wisselwerking en samenwerking tussen Informatiemanagement, ICT, informatieveiligheid en geo-informatie
6. Doorontwikkeling van de geo-informatievoorziening

Maatregelen

1a.	Om de mogelijkheden van ICT bij vernieuwingen explicieter te maken, wordt meer aandacht besteed aan kennisontwikkeling op het gebied van ICT	
2a.	De prioriteiten en adviezen uit het behoefteonderzoek naar de interne wensen op het vlak van informatievoorziening, ICT en digitalisering, toetsen en waar mogelijk opvolgen	
2b.	Onderzoeken hoe we het Nieuwe Werken toekomstbestendig, innovatief en flexibel kunnen houden Toelichting: welke ICT-voorzieningen zijn hiervoor verder nodig en welk toekomstig beleid past hierbij?	
3a.	Anticiperen op en maatregelen treffen voor de juiste toegankelijkheid in het kader van de omgevingsvisie – een lokale vertaling van de regionale aanpak	
3b.	Maximale lokale speelruimte creëren op basis van de regionale ICT-architectuur	
3c.	Verwerven van een goede strategische positie in de regionale ICT-overleggen (nu nog IPD en PIO-D), zoals het IM-O	
4a.	Om de positie van de gemeente in de regio blijvend te versterken en om een flexibele, dienstverlenende en wendbare ICT-organisatie te kunnen bewerkstelligen, wordt de positie van informatiemanager duurzaam en versterkt ingevuld	
5a.	Benadrukken belang van (zelf)evaluaties en bewustwording op het vlak van informatieveiligheid en daar ook actief in zijn	

6a.	Ook in 2020 werken we aan het uitbouwen van initiatieven op het gebied van datagestuurd werken, smart city en smart mobility. Daarbij geven we meer richting aan een stevig databeleid om initiatieven – lokaal en regionaal – makkelijk op te kunnen pakken	
6b.	Voldoen aan wetgeving rondom Geo-informatie, zoals de basisregistratie BAG (adressen en gebouwen), BGT (Grootschalige topografie) en WIBON (boven- en ondergrondse netwerken)	
6c.	Stimulering gebruik en innovatie van Geo-informatie (Hieronder valt ook de betere communicatie richting inwoners en ondernemers hoe geo-informatie ook door hen gebruikt kan worden)	
6d.	De organisatie rondom de Geo informatie ook naar de toekomst toe borgen om daarmee inwoners, bedrijven, instellingen en eigen ambtenaren van goede (geo-)informatie te voorzien	

Samenwerkingspartners

- Service Centrum Drechtsteden
- GBD
- Andere gemeenten
- IBD
- Gemeente Dordrecht

0.5 Treasury

Voor specifieke informatie over treasury zie treasuryparagraaf

Doelstelling(en)

1. Optimaliseren schuldpositie
2. Beperken renterisico
3. Beperken rentelasten tegen acceptabele risico's

Maatregelen

1a.	Monitoren economische en marktontwikkelingen	
1b.	Opereren binnen de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) en kader gemeenteraad	
2a.	Opereren binnen de kasgeldlimiet en renterisiconorm	
3a.	Bij iedere investering kijken naar alternatieven voor aanschaf	
3b.	Grote investeringen faseren waar kan	

Samenwerkingspartners

- Treasury SCD
- Huisbankier

0.61 OZB woningen

Voor specifieke informatie over lokale lasten zie paragraaf lokale heffingen

Doelstelling(en)

1. Beperken lokale lasten
2. OZB maximaal bijstellen met inflatie

Maatregelen

1a.	Bij nieuwe wensen eerst kijken naar andere dekkingsmogelijkheden	
2a.	Bij nieuwe wensen eerst kijken naar andere dekkingsmogelijkheden	

Samenwerkingspartners

- Gemeentebelastingen Drechtsteden

0.62 OZB niet-woningen

Voor specifieke informatie over lokale lasten zie paragraaf lokale heffingen

Doelstelling(en)

1. Beperken lokale lasten
2. OZB maximaal bijstellen met inflatie

Maatregelen

1a.	Bij nieuwe wensen eerst kijken naar andere dekkingsmogelijkheden	
2a.	Bij nieuwe wensen eerst kijken naar andere dekkingsmogelijkheden	

Samenwerkingspartners

- Gemeentebelastingen Drechtsteden

0.63 Parkeerbelasting

Doelstelling(en)

1. Reguleren van de parkeerdruk in het centrum

Maatregelen

1a.	Handhaven van de blauwe zone	
-----	------------------------------	--

0.64 Belasting en overig

Doelstelling(en)

1. Beperken lokale lasten
2. Streven naar kostendekkende tarieven

Maatregelen

1a.	Efficiency in processen	
2a.	Efficiency in processen	

Samenwerkingspartners

- Gemeentebelastingen Drechtsteden

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Doelstelling(en)

1. Beperken van de invloed van fluctuaties in de algemene uitkering voor gemeentelijk beleid

Maatregelen

1a.	Monitoren ontwikkelingen in de circulaire	
1b.	Herverdelingseffecten samen met regio proberen te beperken en kritisch kijken naar de regionale samenwerkingsverbanden	

Samenwerkingspartners

- Frontin PAUW kennispartner op gebied algemene uitkering
- Regionaal in regionaal controllers overleg (rco) kennis gedeeld

0.8 Overige baten en lasten

Doelstelling(en)

1. Effectief inzetten van budget voor nieuw beleid

Maatregelen

1a.	Budget inzetten zoals aangegeven in de Kaderbrief 2020-2023	
-----	---	--

0.9 Vennootschapsbelasting

Doelstelling(en)

1. Beperken van administratieve lasten

Maatregelen

1a.	Bij nieuwe activiteiten in de afweging de Vennootschapsbelastingplicht (vpb-plicht) betrekken	
-----	---	--

Samenwerkingspartners

- Externe fiscalisten

0.10 Mutatie reserves

Doelstelling(en)

1. Goed inzicht in de reservepositie
2. Solide reserve positie (solvabiliteit tussen de 30% en 70%)
3. Voldoende weerstandsvermogen (weerstandsratio van 1)
4. Financiële ruimte scheppen voor duurzaamheid (bestemmingsreserve duurzaamheid)

Maatregelen

1a.	Beperken aantal reserves	
2a.	Sparen voor grote uitgaven daar waar dat kan gezien de financiële positie	
3a.	Monitoren en beperken van risico's	
4a.	Precario opbrengst inzetten voor duurzaamheid	

0.11 Resultaat van de rekening van de baten en lasten

Doelstelling(en)

1. Sluitende begroting voor het begrotingsjaar
2. Structureel sluitende begroting

Maatregelen

1a.	Behoedzaam financieel beleid	
2a.	Gezien de verslechterde financiële positie met name door oplopende kosten in het sociaal domein organiseren van een ombuigingsproces met als inzet de jaren na het begrotingsjaar 2020 financieel sluitend te krijgen	

Veiligheid - Hoofdtakveld 1

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Doelstelling(en)

1. Voorkomen, beperken en bestrijden van rampen, crisis en incidenten

Maatregelen

1a.	Opleiden en trainen van de lokale crisisorganisatie in samenwerking met de Veiligheidsregio ZHZ (VRZHZ)	
1b.	Verder bouwen aan een regio brede crisisorganisatie door regionale inzet van kleinere teams	
1c.	Aandacht geven aan preventie door het geven van voorlichting en het houden van toezicht (uitvoeren van periodiek en thematisch toezicht)	
1d.	Uitwerken herinrichting VRZHZ (van 17 naar 10 gemeenten) zowel op bestuurlijk niveau als uitvoerend niveau (bijvoorbeeld herindeling piketdiensten)	
1e.	Verder vormgeven van de plannen voor de nieuwbouw van de brandweerkazerne	
1f.	Voldoen aan de afgesproken bijdrage aan de VRZHZ (ingroeimodel hogere bijdrage)	

Samenwerkingspartners

- Veiligheidsregio ZHZ (VRZHZ)
- Brandweer
- Politie
- OZHZ (Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid)

1.2 Openbare orde en veiligheid

Doelstelling(en)

1. Van Papendrecht een nog veiligere gemeente maken
2. Beperken en bestrijden van criminaliteit en verbeteren veiligheidsbeleving
3. Voorkomen en bestrijden van (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit

Maatregelen

1a.	Uitvoeren beleidsplan 'Integraal beleid Leefbaarheid & Veiligheid 2018 – 2021'	
1b.	Onderzoeken van mogelijkheden om de veiligheid en de veiligheidsbeleving te verbeteren	
2a.	Handhaving met name inzetten tegen overlast en uitvoering geven aan de prioriteiten uit het beleidsplan 'Integraal beleid Leefbaarheid & Veiligheid 2018 – 2021'	
2b.	Participeren in overleggen veiligheidshuis en uitvoeren van de HIT (High impact targets)-aanpak	
2c.	Meewerken aan campagnes en organiseren van bijeenkomsten om inwoners te attenderen op veiligheidsthema's	
2d.	Gezamenlijke inzet professionals om jeugd uit de criminaliteit te houden/krijgen	
2e.	Inzetten van nieuwe mogelijkheden om te interveniëren in potentiële conflicten, zoals het opleggen van een gedragsaanwijzing	
2f.	Inrichten meldpunt radicalisering met bijhorend handelingsprotocol	
2g.	Toezicht uitvoeren op het gebruik door ondernemers van het Digitaal Opkopers Register (DOR) om heling te voorkomen en te bestrijden	
2h.	Uitvoeren van adresonderzoeken op grond van de Basisregistratie Personen (BRP) om de leefbaarheid in de wijken goed te houden	
2i.	Samen met partners uitvoeren van een integrale horecacontrole in het kader van de openbare orde beheersing, wijkveiligheid, gezondheid en controle op naleving van diverse wettelijke en gemeentelijke bepalingen	
2j.	Evalueren pilot Halt-afdoening ter voorkoming van verdere strafvervolg	

2k.	Inzetten extra boa op uitvoering 'Integraal beleid Leefbaarheid & Veiligheid 2018-2021'	
2l.	Uitvoeren geactualiseerde huisvestingsverordening en aanpakken illegale verhuur om woonoverlast tegen te gaan en de leefbaarheid te vergroten	
3a.	Participeren in ondermijningsonderzoeken geïnitieerd door het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) en uitvoering geven aan de resultaten	
3b.	Uitvoeren van het Plan van Aanpak ondermijning door een lokaal meldpunt ondermijning in te richten, de APV 'ondermijning-proof' te maken en de in het ondermijningsonderzoek geconstateerde signalen nader te onderzoeken	

Samenwerkingspartners

- Politie
- Riec
- Veiligheidshuizen
- STERK Papendrecht
- Woonkracht10
- Buro Halt
- Omgevingsdienst OZH
- NVWA
- Vreemdelingendienst
- Belastingdienst

Verkeer, vervoer en waterstaat – Hoofdtakveld 2

2.1 Verkeer en vervoer

Doelstelling(en)

1. Via openbare verlichting een belangrijke bijdrage leveren aan de sociale veiligheid en de verkeersveiligheid
2. Optimaliseren van de verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers
3. Waarborgen van bereikbaarheid voor alle verkeersdeelnemers
4. Kwaliteit en functie van de wegen en alle civiele objecten in stand houden
5. Stimuleren van het fietsgebruik
6. Electriciteit bevorderen

Maatregelen

1a.	Hanteren van de Nederlandse richtlijn bij het ontwerpen en uitvoeren van verlichtingsplannen (uitgezonderd zijn parken, recreatieve ruimten en achterpaden die geen belangrijke functie hebben voor het woon-werk verkeer)	
1b.	Bij vervangen van verlichting hebben we aandacht voor het toepassen van energie-, milieu- en duurzaamheidsaspecten	
2a.	(Grootschalig) onderhouden van voet- en fietspaden	
2b.	Deelnemen aan de Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid	
2c.	Creëren van meer bewustzijn bij verkeersdeelnemers door middel van gedragsbeïnvloeding en verkeerseducatie	
2d.	Uitvoeren van projecten uit het uitvoeringsprogramma 'Bereikbaar Papendrecht', dat betrekking heeft op het verbeteren van de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid	
2e.	Onderzoeken van de mogelijkheden en noodzaak om duidelijker te maken waar sprake is van 30 km zones	
2f.	In overleg met scholen inzetten op verbetering parkeergedrag en evaluatie van eerder doorgevoerde fysieke maatregelen om de verkeersveiligheid rond scholen te verbeteren	
3a.	Deelnemen aan regionale lobby gericht op verbeterde doorstroming op het hoofdwegennet (A15/A16/N3)	

3b.	Wij onderzoeken mogelijk sluijverkeer (vooral van vrachtwagens) over de Burgemeester Keizerweg en nemen indien mogelijk structurele maatregelen om dit tegen te gaan. Toelichting: De doorstroming op het hoofdwegenet is een belangrijke vestigingsplaatsfactor voor ondernemingen in Papendrecht en de regio	
3c.	Aantrekkelijk houden of verbeteren van de leefomgeving van de inwoners van Papendrecht door middel van onderhoud van wegen	
4a.	Openbare ruimte beheren en onderhouden volgens het Civiel Technisch Beheerplan. Toelichting: Het Civiel Technisch Beheerplan 2018-2021 maakt inzichtelijk hoe, waar, wanneer en tegen welke kosten het stedelijk beheer van de gemeente Papendrecht haar civiel technische onderdelen in de openbare ruimte beheert en onderhoudt	
4b.	Extra investeringen zijn nodig om elementenverhardingen te vervangen. Veel elementenverhardingen komen aan hun einde van hun levensduur	
4c.	Uitrol toepassing klimaat adaptieve maatregelen in de openbare ruimte waarbij groen beeldbepalend is in de openbare ruimte	
4d.	Voor het onderhoud aan de wegen vindt integrale afstemming plaats met het Gemeentelijk Rioleringsplan en het Groenbeheerplan 2017-2021	
4e.	Formeel borgen van de installatieverantwoordelijkheid bij de elektrische objecten in de openbare ruimte	
4f.	Verder doorontwikkelen van de constructieve veiligheid bij de civiele kunstwerken	
5a.	Uitvoering geven aan maatregelen en projecten komend uit de Fietsstructuur Papendrecht om fietsgebruik te stimuleren. Toelichting: Fietsen moet veilig en comfortabel. Goede fietspaden bevorderen het fietsgebruik	
5b.	Fietsgebruik stimuleren door een uitprobeeraanbod en een tweewielers regeling te faciliteren	
6a.	Initiatieven uit de markt voor elektrisch vervoer ondersteunen en waar mogelijk faciliteren	

Samenwerkingspartners

- Drechtsteden gemeenten
- Fietsersbond
- Provincie

- Andere overheidsinstanties
- Marktpartijen rond elektrische auto's en infrastructuur deelauto's

2.2 Parkeren

Doelstelling(en)

1. Bevorderen gebruik parkeergarages
2. Optimaliseren parkeersysteem

Maatregelen

1a.	Periodiek uitvoeren van een parkeerdrukmeting in het centrum inclusief de garages	
1b.	Uitvoering van parkeerdrukmeting in wijken voorafgaand aan grotere reconstructies	
1c.	Onderzoeken van de mogelijkheden om ook in parkeergarage De Meent abonnementen voor werknemers toe te staan	
2a.	Periodiek onderzoeken en evalueren van de werking van het parkeersysteem door middel van parkeerdrukmeting in het centrum en omgeving	

2.3 Recreatieve havens

Doelstelling(en)

1. Waarborgen van de bereikbaarheid van de Jachthaven

Maatregelen

1a.	Uitvoeren beheer en onderhoud haven (baggeren e.d.) in samenwerking met de gemeente Dordrecht	
-----	---	---

Samenwerkingspartners

- Gemeente Dordrecht en Watersportvereniging Papendrecht

2.4 Economische havens en waterwegen

Doelstelling(en)

1. Waarborgen van de bereikbaarheid van de havens (Kooihaven, Ketelhaven, Schaarhaven en Johannahaven)

Maatregelen

1a.	Uitvoeren beheer en onderhoud havens (baggeren e.d.) in samenwerking met de gemeente Dordrecht	
1b.	Nader verkennen en uitwerken van de (structurele) vervanging van de kademuur bij de Loswal in de Kooihaven	
1c.	Uitvoeren nautisch beheer voor de Kooihaven, Ketelhaven en Schaarhaven in samenwerking met het Havenbedrijf Rotterdam. De Johannahaven is een particuliere haven	

Samenwerkingspartners

- Gemeente Dordrecht
- Havenbedrijf Rotterdam

2.5 Openbaar vervoer

Doelstelling(en)

1. Verbeteren van het openbaar vervoer

Maatregelen

1a.	Uitwerking geven aan het uitvoeringsprogramma Bereikbaar Papendrecht. Hierin staat de constante samenwerking met andere overheden op zowel de OV-concessie als het waterbuscontract centraal. Met specifieke aandacht voor het contract voor de waterbus dat tot 2021 loopt	
1b.	Met de provincie meedenken, ontwerpen en toezicht houden op de uitvoering van nieuwe R-net bushaltes in de gemeente	
1c.	Stimuleren van op het openbaar vervoer aanvullende systemen als het gebruik kunnen maken van e-wheels, zorglijn en dergelijke	
1d.	Stimuleren van overleg over versterking van het openbaar vervoer, zoals een lightrail verbinding met Rotterdam	

Samenwerkingspartners

- Regio gemeenten
- Provincie
- Openbaar vervoer aanbieders

3.1 Economische ontwikkeling

Doelstelling(en)

1. Voeren van accountmanagement
2. Verbeteren lokaal ondernemersklimaat Stimuleren van onderwijs & arbeidsmarktontwikkeling
3. Stimuleren van de regionale economie

Maatregelen

1a.	Op regelmatige basis afleggen van bedrijfsbezoeken al dan niet in het bijzijn van wethouder en/of burgemeester	
1b.	Het op de hoogte blijven van trends en (markt)ontwikkelingen door het bezoeken van (regionale) congressen en bijeenkomsten	
1c.	Periodiek overleggen met ondernemersverenigingen	
1d.	Stimuleren van onderlinge contacten tussen ondernemers door het organiseren van netwerkevenementen	
1e.	Positioneren van de accountmanagers als centrale aanspreekpunt voor ondernemers op diverse media	
1f.	Actief opdrachtgeverschap "Papendrecht verrast"	
2a.	Faciliteren van op samenwerking berustende versterkende initiatieven zoals realisatie van Bedrijven Investeringszone	
2b.	Deelnemen in en faciliteren van de coöperatie Papendrecht Centrum	
2c.	Deelnemen aan (winkel)centra versterkende initiatieven zoals: Keurmerk veilig ondernemen	
2d.	Stimuleren en aanjagen van duurzame (innovatieve) ontwikkelingen op bedrijventerreinen	
2e.	Communiceren vanuit de accountmanagersrol om het ondernemersklimaat te verbeteren	

3a.	Stimuleren van verbindende activiteiten voor alle leerlijnen zoals Smart Lectures, onderwijsroute, techniekroute, netwerkevent, "Kom Binnen Bij Bedrijven" en lokale activiteiten/initiatieven	
4a.	Samenwerken met regionaal economische instrumentaria om bedrijvigheid in de regio te promoten, werkgelegenheid en onderlinge samenwerking te bevorderen (b.v. Deal Drehtcities)	
4b.	Actualiseren uitvoeringsprogramma 'Verbinden en zichtbaar inspireren' in lijn met ambities Groeiagenda	
4c.	Stimuleren, promoten en waar mogelijk faciliteren van innovatie versterkende en aanjagende initiatieven	
4d.	Lokaal uitvoering geven aan regionaal vastgestelde ambities	
4e.	Deelnemen aan het ondernemersplein	

Samenwerkingspartners

- Inwoners, bedrijven en instellingen
- Provincie
- Regiogemeenten en andere gemeenten
- Economische instrumentarium Drehtsteden

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Doelstelling(en)

1. Aantrekkelijke bedrijvenlocaties

Maatregelen

1a.	Ontwikkeling bedrijvenstrook Land van Matena	
1b.	Blijven investeren in winkelgebieden en industrieterreinen	

Samenwerkingspartners

- Ondernemers, bedrijven en instellingen

3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Doelstelling(en)

1. Stimuleren zelfstandig ondernemerschap

Maatregelen

1a.	Uitvoeren van uitvoeringsprogramma economie Verbinden en zichtbaar inspireren	
-----	---	---

3.4 Economisch promotie

Doelstelling(en)

1. Behouden en faciliteren van groei van de bedrijven en werkgelegenheid
Uitvoeringsprogramma onderwijs-arbeidsmarkt
2. Verbinden , zichtbaar inspireren en uitdragen
3. Versterking aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

Maatregelen

1a.	De scholen VO uit de Drechtsteden werken samen als platform Beta Scholen	
1b.	Doorontwikkeling van het LOC West-Alblasserwaard	
1c.	Jaarprogramma Jet-Net scholen	
1d.	Leerlijn Aerospace en Maritiem	
1e.	Netwerkbijeenkomst Vmbo	
1f.	Onderwijsroute	
1g.	Overkoepelend certificaat technologie	
1h.	Techniekdock	

1i.	Uitbreiden van de activiteiten tot een programma gekoppeld aan technologie- certificaten zodat een doorgaande (technische) lijn ontstaat van basisschool tot MBO/HBO/WO	
1j.	Verbreden communicatie	
2a.	Faciliteren van de Stichting Promotie Papendrecht	
2b.	Promoten van Papendrecht als centrumgemeente in de West-Alblasserwaard voor sport, cultuur, onderwijs, winkelen, evenementen, horeca, ondernemen en groen	
3a.	Uitvoeren van het Programma Onderwijs en Arbeidsmarkt	
3b.	Via de regeling Sterk Techniekonderwijs verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en (regionale) arbeidsmarkt	

Onderwijs - Hoofdtakveld 4

4.1 Openbaar basisonderwijs

Doelstelling(en)

1. Waarborgen van de continuïteit van het openbaar basisonderwijs

Maatregelen

1a.	Wettelijk toezicht houden op het Openbaar Basis Onderwijs gericht op de continuïteit van het onderwijs door het beoordelen van de begroting, jaarrekening, statutenwijzigingen en het benoemen van bestuursleden	
-----	--	---

Samenwerkingspartners

- Onderwijsinspectie
- Scholen

4.2 Onderwijshuisvesting

Doelstelling(en)

1. Passende huisvesting voor scholen basis en voortgezet onderwijs
2. Realiseren van een nieuw onderwijs- en huisvestingsconcept voor het voortgezet onderwijs

Maatregelen

1a.	Spreiding van vestigingen voor het basisonderwijs over de wijken	
1b.	Afronden van het Integraal Huisvestingsplan 2013-2022	
2a.	Uitvoering geven aan de gemeentelijke visie en routekaart Huisvesting VO	
2b.	Wettelijk toezicht houden op het Openbaar Voortgezet Onderwijs gericht op de continuïteit van het onderwijs door het beoordelen van statutenwijziging en het benoemen van de leden van de Raad van Toezicht	

Samenwerkingspartners

- Onderwijsinspectie
- Scholen
- Kinderopvang

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Doelstelling(en)

1. Iedereen moet zijn of haar talenten kunnen ontwikkelen
2. Versterken van de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt (met de focus op technologie)

Maatregelen

1a.	Realiseren van een voldoende en toegankelijk voorschools aanbod voor kinderen van ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en kinderen met een (risico op een) (taal)achterstand	
1b.	Een kindvriendelijke gemeente zijn en blijven door het realiseren van structurele participatie van kinderen en jongeren in het gemeentelijk beleid en het verbeteren van de communicatie met kinderen en jongeren	
1c.	Uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van leerlingenvervoer, leerplicht en voortijdig schoolverlaten, en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang Ten aanzien van het absoluut verzuim en het vroegtijdig schoolverlaten streven wij naar waarden (in absolute aantallen) onder het landelijk gemiddelde	
1d.	Vergroten van het bereik van het aantal laaggeletterden door het realiseren van een sluitende aanpak laaggeletterdheid	
1e.	Versterken van de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp via het uitvoeren van de regionale samenwerkingsagenda passend verbinden	
2a.	Uitvoeren van het Programma Onderwijs en Arbeidsmarkt met specifieke focus op het monitoren van de effecten en resultaten	
2b.	Stimuleren van de maatschappelijke stages die worden georganiseerd vanuit het onderwijs	

Samenwerkingspartners

- Onderwijsinstellingen
- Kinderopvang
- Samenwerkingsverband PO/VO
- Bedrijfsleven
- Sterk Papendrecht
- Taalpartners
- Kinderen, jongeren en opvoeders

- Laaggeletterden

5.1 Sportbeleid en activering

Doelstelling(en)

1. Sociale ontwikkeling bevorderen, overgewicht voorkomen en mentale en fysieke gezondheid bevorderen

Maatregelen

1a.	<p>Sportverenigingen en scholen faciliteren bij hun educatieve taak om zoveel mogelijk mensen met sport in aanraking te brengen, zoals verwoord in de beleidsnota 'Sport op Koers', onderdeel Sportstimulering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdere implementatie en evaluatie sportaanbod, proces en rollen • De gemeente geeft uitvoering aan 'Inclusief sporten' als onderdeel van het Sportakkoord • Uitvoeren 'Stapje fitter': activeren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, tot 50% werkcapaciteit en statushouders door middel van sport en bewegen • Stimuleren sport-, beweeg- en cultuuractiviteiten met behulp van buurtsportcoaches 	
1b.	<p>Stimuleren van de organisatie van sportactiviteiten door verenigingen door uitvoering te geven aan de regeling jeugdsportsubsidie</p>	
1c.	<p>Actualisering 'Sport op Koers'</p>	
1d.	<p>Met betrekking tot de Omgevingswet en klimaatadaptatie adviseren over de mogelijkheden om te bewegen in de omgeving</p>	

Samenwerkingspartners

- Sportverenigingen
- Scholen
- Regiogemeenten
- Maatschappelijke partners
- SDD
- DG&J
- Sterk Papendrecht
- Sportcentrum

5.2 Sportaccommodaties

Doelstelling(en)

1. Behouden van goede sportvoorzieningen in Papendrecht

Maatregelen

1a.	In gesprek blijven met de sportverenigingen over vraag naar en aanbod van buitensportaccommodaties met inachtneming van een ieders rol en verantwoordelijkheid	
1b.	Afhankelijk van de locatiebestemming van de scholen voor Voortgezet Onderwijs aanvullend onderzoek doen naar de behoefte aan binnensportaccommodaties	
1c.	Invullen gemeentelijke accounthoudersrol binnen het verzelfstandigde sportcentrum. Focus op nakomen afspraken op het gebied van betaalbaarheid en toegankelijkheid (check op continuering bestaand beleid)	

Samenwerkingspartners

- Sportverenigingen
- Sportcentrum
- Scholen
- Externe adviseurs

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Doelstelling(en)

1. Bevorderen van verbinding en stimuleren van ontmoeting door cultuur
2. Bevorderen samenwerking lokale cultuuraanbieders
3. Cultuur en cultuureducatie vraaggericht vormgeven
4. Faciliteren van evenementen

Maatregelen

1a.	In samenwerking met Stichting Cultuureducatie ZHZ onderzoeken hoe afnemende vraag naar muziekonderwijs opgevangen kan worden door modern cultuuraanbod en cultuureducatie	
1b.	Cultuur inzetten om kinderen de taal goed te leren (Interactief Theater Anne Frank school: liedjes en theater gebruiken om taal te leren)	
1c.	Bereiken van kinderen in armoedesituaties door via cultuur het gesprek daarover aan te gaan	
1d.	Inzetten van 'culturele interventie' binnen het sociaal domein, bijvoorbeeld cultuur in zetten bij demente mensen ter verbetering van hun situatie	
2a.	Lokaal organiseren wat lokaal kan en bevorderen van de samenwerking tussen lokale cultuuraanbieders	
2b.	Gezamenlijk aanbieden van cultuur-educatieprogramma voor scholen en peuterspeelzalen	
3a.	De vraag naar en behoefte aan cultuur inventariseren via de cultuurmakelaar. De cultuurmakelaar clustert de vragen, waarna wordt gezocht welk aanbod daar het beste bij past (In samenwerking met de cultuuraanbieders en het onderwijs). Een voorbeeld daarvan is het organiseren van de kunst- en muziekcarrousel per wijk	
3b.	Maken van een vernieuwd cultuurmenu 2020-2021 in overleg met de lokale aanbieders en de scholen	
4a.	Stimuleren van straatfeesten en buurtactiviteiten	
4b.	Stimuleren van activiteiten in de winkelcentra	

4c.	Stimuleren van een zomer- en een winterfeest	
4d.	Op gang brengen van het gesprek om maatschappelijke partners te stimuleren om zelf een jaarlijks zomerfeest te organiseren	
4e.	In 2020 organiseren van een bevrijdingsfeest naar aanleiding van het vieren van 75 jaar bevrijding (het zomerevenement)	

Samenwerkingspartners

- Stichting cultuureducatie ZHZ
- Excelsior
- Cultuurmakelaar
- Scholen
- Sociale partners
- Volksuniversiteit
- Stichting Dorpsbehoud
- Theater De Willem
- Lokale partners, ondernemers en ondernemersverenigingen

5.4 Musea

Doelstelling(en)

1. Borgen van de culturele identiteit van Papendrecht

Maatregelen

1a.	Ondersteunen van de activiteiten van diverse instanties om dit vorm te geven	
-----	--	---

Samenwerkingspartners

- Stichting Dorpsbehoud
- Volksuniversiteit
- Historische Vereniging West-Alblasserwaard

5.5 Cultureel erfgoed

Doelstelling(en)

1. Behoud van het dijklint en de historische structuren die bijdragen aan de identiteit van Papendrecht

2. Bezien in hoeverre cultuur historie in beeld kan worden gebracht (buiten – stenen / binnen – etalage))

Maatregelen

1a.	Vaststellen bestemmingsplan Dijklint uitgaande van de Dijkvisie	
1b.	Inspelen op behoud en versterking van de karakteristieken van het dijklint bij ontwikkelingen	
1c.	Ondersteunen onderhoudsmaatregelen voorgevels van beeldbepalende panden Dijklint door verstrekken subsidie	
1d.	Perspectievennota A5H verankeren in de Omgevingsvisie. Het rapport Bouwsteen kwaliteit dijk en oevers, vastgesteld door Gebiedsraad A5H, maakt deel uit van die Perspectievennota. Bewaken behoud cultuurhistorische identiteit van het dijklint bij ontwikkelingen rond waterveiligheid (toekomstige dijkversterkingen)	
2a.	Participeren in een mogelijk project van de provincie over een nieuwe erfgoedtafel IJzeren Eeuw (1850-1970). Hierbij gaat het om de geschiedenis van de scheepsbouw en de baggerindustrie	

Samenwerkingspartners

- Waterschap
- Provincie
- Andere gemeenten

5.6 Media

Doelstelling(en)

1. Voortzetting modernisering van het informatieconcept van de bibliotheek
2. Continueren permanente oplossing voor het tentoonstellen en beheer van de Rietgorscollectie (deel is uitgeleend aan het Dordrechts Museum, deel is opgehangen in het gemeentehuis en de rest is in depot in het gemeentehuis opgeslagen)

Maatregelen

1a.	Monitoring voortgang ontwikkeling informatieconcept	
2a.	Verder concretiseren en uitvoeren van het beheer van de collectie	

Samenwerkingspartners

- Bibliotheek Aanzet
- Dordrechts Museum

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

1. Versterking van de ecologische functie (ecologisch groen)
2. Behouden en versterken van het groene karakter van Papendrecht zodat mensen zich hier prettig voelen (diverser en aantrekkelijker groen, meer groen)
3. Bieden van de mogelijkheid aan kinderen en jongeren om zich via spelen te ontwikkelen
4. Versterken recreatieve functie
5. Wijzigingen in beheer watergangen
6. Verkrijgen inzichten van inwoners en ondernemers bij de uitvoering van maatregelen

Maatregelen

1a.	Uitbreiden consistent, natuurvriendelijk maaibeheer met ingang van 2020 (circa 18% in 2018, streven is minimaal 30% aan het einde van de collegeperiode)	
1b.	Eerste stap zetten naar consistent, natuurvriendelijk beheer van bosplantsoen (streven is deze collegeperiode minimaal 30% natuurvriendelijk te onderhouden, eind 2018 werd ongeveer 12% natuurvriendelijk onderhouden)	
1c.	Onderzoek van mogelijkheden voor verbetering van de parken (zoals het Vondelpark, Park Noordhoeks wiel en het park langs de A15)	
1d.	Doorvoeren van eerste verbeteringen in het park ten zuiden van de A15 onder andere wat betreft natuurwaarden en waterberging (watercompensatie RWS A15)	
1e.	Betrekken van ecologische experts bij ruimtelijke opgaven	
2a.	Verkennen scenario's ter voorbereiding op versterking van de bomen- en groenstructuur en ramen wat nodig is om scenario's uit te kunnen voeren	
2b.	Voortzetten operatie Steenbreek door inwoners en bedrijven te enthousiasmeren hun tuin te vergroenen	
2c.	Samenwerken met maatschappelijke partners en inwoners aan natuur, onder andere in het kader van het bijenconvenant	

2d.	Uitvoeren maatregelen biodiversiteit langs A15 en N3 met ondersteuning van subsidie	
2e.	Aanleggen trap naar viaduct N3-A15 ten behoeve van wandelverbinding	
2f.	Aanleggen wandelverbinding naar brug Matenasche Scheidkade	
2g.	Aansluiten bij het initiatief 'het groenste fietspad van Nederland'	
3a.	Buitenspeelruimtes inspecteren, onderhouden en indien nodig en mogelijk vervangen met als streven het in stand houden van een veelzijdig speelaanbod	
4a.	Onderzoeken van de mogelijkheid (inclusief financiële haalbaarheid) van een openbare hellingbaan voor het te water laten gaan van boten	
5a.	Watergangen ook kwalitatief op peil houden met zo min mogelijk schadelijke effecten op de flora en fauna.	
6a.	Daar waar mogelijk en gewenst betrekken we inwoners en ondernemers bij de uitvoering van maatregelen	

Samenwerkingspartners

- Inwoners en ondernemers
- Maatschappelijke organisaties zoals de Stichting Educatie Stal BIJ de Heerlijkheid van Papendrecht en de Natuur- en Vogelwacht "De Alblasserwaard"
- Gemeenten
- Provincie
- Landschapstafel AV
- Rijk
- Woningcorporaties
- Natuur Wetenschappelijk Centrum
- Waterschap

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Doelstelling(en)

1. Ophalen van goede ideeën en initiatieven die bijdragen aan versterking van de sociale samenhang en prettige woonomgeving. De gemeente verbindt, ondersteunt, verlaagt drempels en stimuleert
2. Bewerkstelligen van een sfeer, cultuur en omgeving die uitnodigt om te participeren en bevorderen van het luisterend vermogen
3. Inzetten op een sterke lokale ondersteuningsstructuur om de deelname van inwoners van jong tot oud aan de samenleving en hun eigen kracht te bevorderen
4. Bieden van passende ondersteuning en waardering aan mantelzorgers
5. Stimuleren van vrijwilligerswerk en het bieden van passende ondersteuning en waardering aan vrijwilligers
6. Integratie en participatie van statushouders

Maatregelen

1a.	Stimuleren bewonersinitiatieven, concrete ideeën aansporen en daar waar mogelijk enthousiasmeren en faciliteren. Deze ideeën moeten een bijdrage leveren aan de sociale samenhang of de kwaliteit van de leefomgeving of ten dienste staan van een doelgroep (voorbeeld is de culturele menukaart)	
1b.	Ondersteunen bestaande en nieuwe activiteiten (zoals buitenspeeldag, seniorenmiddag, projecten om zwerfafval te verminderen (ZAPpers), klimaatadaptatie, duurzaamheid, het wereldfeest en PUP)	
1c.	Ondersteunen PuurPapendrecht als online en offline buurtplatform. Toelichting: Het digitale dorpsplein waarop inwoners, organisaties en bedrijven zelf hun activiteiten plaatsen. Buurtverbinders beheren deze site als vrijwilliger en verbinden online en 'op straat' inwoners met elkaar. Totaal aanbod van sociale en welzijnsvoorzieningen is vindbaar op PuurPapendrecht	
1d.	Stimuleren van de vindbaarheid van Papendrechtse voorzieningen door middel van communicatiecampagnes op verschillende communicatiekanalen	
2a.	Vergroten van kennis en transparantie door scholing van ambtenaren op het gebied van samspraak met onze inwoners	
2b.	Vooraf bedenken, bij elk onderwerp, vraag of wens, op welk niveau participatie mogelijk is	

2c.	Bevorderen van de jeugdparticipatie en participatie met jong volwassenen	
2d.	De wijken in gaan en communiceren over verbeteringen en veranderingen in de samenleving	
3a.	Uitvoeren van de visie en werkplan Jeugd- en Jongerenwerk Papendrecht door Suppord gericht op vroegtijdige signalering, versterken doelgroep, voorkomen duurdere zorg en goede samenwerking met Sterk Papendrecht (onder andere via het project Kans Vol Vooruit)	
3b.	Aanmoedigen van het gebruik en waar nodig faciliteren van algemene voorzieningen (zoals ouderenbonden, Bij Bosshardt-huis en inloopvoorziening De Spil) die mogelijkheden bieden tot ontmoeting en laagdrempelige ondersteuning onder andere via sport en cultuur	
3c.	Versterken van het voorzieningenaanbod (onder andere door Sterk Papendrecht en Stichting Buurtgezinnen) waarmee ingespeeld wordt op problematiek: van langer thuis wonen van kwetsbare risicogroepen, opvoedproblematiek tot aan financiële problematiek van gezinnen, vechtscheidingen en mensen met verward gedrag	
4a.	Samen met Sterk Papendrecht en andere maatschappelijke instellingen verder vormgeven van de waardering richting mantelzorgers voor hun inzet (onder andere via de Dag van de Mantelzorg)	
4b.	Samen met Sterk Papendrecht en andere maatschappelijke instellingen verder versterken van het ondersteuningsaanbod aan mantelzorgers om hen adequaat te steunen in hun zorgtaken (bijvoorbeeld via cursussen en een Papendrechtse respijtwijzer)	
5a.	Stimuleren van vrijwilligerswerk door het organiseren van verschillende activiteiten, bijvoorbeeld NLdoet, door Sterk Papendrecht	
5b.	Samen met Sterk Papendrecht en andere maatschappelijke partners (o.a. Puur Papendrecht en sportverenigingen) verder vormgeven van de waardering richting vrijwilligers als stimulans voor hun inzet	
5c.	Ondersteunen van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties onder meer via de inzet van Sterk Papendrecht, een vrijwilligersvacaturebank en de vrijwilligersverzekering	
6a.	Treffen van voorbereidingen in het kader van de nieuwe Wet inburgering	

Samenwerkingspartners

- Inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen
- Iedereen die wil samenwerken
- Sterk Papendrecht

- Zorgaanbieders
- Vluchtelingenwerk
- Odensehuis

6.2 Wijkteams

Doelstelling(en)

1. Versterken van de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van inwoners en hun sociale omgeving (familie, vrienden, kennissen en buurtgenoten) om te participeren in de samenleving, waarbij we streven om zo min mogelijk inwoners afhankelijk te laten zijn van zwaardere zorg en ondersteuning
2. Doorontwikkelen van Sterk Papendrecht tot het eerste (centrale) punt voor alle inwoners van 0 tot 100 jaar met een ondersteuningsvraag op alle levensgebieden met de gedachte: zo dichtbij mogelijk, zo vroeg mogelijk en zo zwaar als nodig

Maatregelen

1a.	Vanuit het collegeactieprogramma en de nieuwe beleidsvisies Sociaal Domein Regionaal en Lokaal worden verschillende acties geïnitieerd om via betere voorlichting, vroegsignalering en preventie in te zetten op vroegtijdige ondersteuning om onnodige zwaardere zorg en ondersteuning te voorkomen	
2a.	Toegroeien naar een verdere verfijning van en ontwikkelen van de (subsidie)afspraken met één strategische partner Sterk Papendrecht, waarmee de afspraken SMART-er worden. De afspraken sturen op kwaliteit, inhoudelijke effecten en procesresultaten ten behoeve van inwoners (outcome)	
2b.	Binnen de afspraken met Sterk Papendrecht samen met Woonkracht10 inzetten op het voorkomen van huisuitzettingen conform het Convenant preventie huisuitzettingen en Buurtbemiddeling	
2c.	Samen met Sterk Papendrecht en zorgaanbieders, huisartsen, SDD en andere gelieerde instellingen inzetten op een stevigere verbinding tussen het sociale en het medische domein door onder andere inzet van een wijkverpleegkundige, praktijkondersteuner huisartsen Kind & Jeugd GGZ en een ambulante specialistische verpleegkundige GGZ vanuit Sterk Papendrecht	

Samenwerkingspartners

- Sterk Papendrecht
- Verschillende maatschappelijke instellingen
- SDD
- SOJ
- Zorgaanbieders en huisartsen
- Woonkracht10

6.3 Inkomensregelingen

Doelstelling(en)

1. Inwoners met een laag inkomen en/of schulden ondersteunen, waar mogelijk preventief

Maatregelen

1a.	Uitvoeren van de Participatiewet, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en de nieuwe regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de SDD ondersteuning biedt (o.a. bijzondere bijstand, Leergeld en budgetbeheer)	
1b.	Voortzetten van en doorontwikkelen van de (subsidie)afspraken met onder andere Sterk Papendrecht en Schuldhulpmaatje voor wat betreft hun inzet rondom financiële problematiek	
1c.	Via het meerjarige collegeactieprogramma en de Actieagenda gezinnen en kinderen in armoede, wordt samen met maatschappelijke instellingen een impuls gegeven om financiële problematiek onder inwoners te bestrijden	

Samenwerkingspartners

- Algemeen Sociaal Fonds Papendrecht (ASFP)
- Schuldhulpmaatje
- Voedselbank
- Sterk Papendrecht
- SDD
- Stichting Leergeld
- Stichting Present
- Stichting Anders
- Stichting VluchtelingenWerk

6.4 Begeleide participatie

Doelstelling(en)

1. Bieden van beschut werk voor aangewezen personen op basis van de Participatiewet

Maatregelen

1a.	Uitvoeren van de Participatiewet en de nieuwe regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de SDD en Drechtwerk invulling geven aan beschut werk	
-----	--	---

Samenwerkingspartners

- SDD
- DrechtStedenActief
- UWV
- Drechtwerk
- Sterk Papendrecht

6.5 Arbeidsparticipatie

Doelstelling(en)

1. Inwoners stimuleren van werk naar werk en van uitkering naar werk
2. Stimuleren van zelfstandig ondernemerschap
3. Verminderen van werkloosheid, met name onder de jeugd

Maatregelen

1a.	Uitvoeren van de Participatiewet en de nieuwe regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de SDD uitvoering geeft aan de wet	
2a.	Uitvoeren van de actiepunten uit het uitvoeringsprogramma economie	
3a.	Aanpak (jeugd)werkloosheid vanuit het regionaal programma Arbeidsmarkt Drechtsteden	
3b.	Stimuleren van leerwerkplaatsen en participatieplekken (bij lokale bedrijven en organisaties)	

Samenwerkingspartners

- SDD
- UWV
- Bedrijven en organisaties
- Onderwijs

6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Doelstelling(en)

1. Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en deelnemen aan het maatschappelijk leven waar nodig met de inzet van maatwerkvoorzieningen

Maatregelen

1a.	Uitvoeren van het Wmo-beleid en de nieuwe regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de Maatwerkvoorzieningen Wmo worden verzorgd door de SDD, waarbij onder andere wordt ingezet op het versterken van de verbinding tussen de algemene en maatwerkvoorzieningen	
1b.	Ondersteunen van inzet van vrijwilligers om eenzaamheid tegen te gaan en signalerend huisbezoek af te leggen bij 75+ers	

Samenwerkingspartners

- SDD
- Aanbieders maatwerkvoorzieningen Wmo
- Sterk Papendrecht

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Doelstelling(en)

1. Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en deelnemen aan het maatschappelijk leven, waar nodig met de inzet van maatwerkvoorzieningen

Maatregelen

1a.	Uitvoeren van het Wmo-beleid en de nieuwe regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de Maatwerkvoorzieningen Wmo worden verzorgd door de SDD, waarbij onder andere wordt ingezet op het versterken van de verbinding tussen de algemene en maatwerkvoorzieningen	
-----	---	---

Samenwerkingspartners

- SDD
- Wmo-aanbieders
- Sterk Papendrecht

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Doelstelling(en)

1. Jeugdigen groeien gezond en veilig op en krijgen kansen om zich te ontwikkelen en om naar vermogen mee te kunnen doen

Maatregelen

1a.	Uitvoering geven aan het geactualiseerde jeugdbeleid en de regionale samenwerking op basis waarvan de maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp worden verzorgd door de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)	
1b.	Op lokaal niveau nadere (uitvoerings)afspraken maken met Sterk Papendrecht rondom jeugdhulp	

Samenwerkingspartners

- SOJ
- Jeugdhulpaanbieders
- Sterk Papendrecht
- Andere maatschappelijke organisaties

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Doelstelling(en)

1. Bieden van voldoende Opvang en Beschermd wonen voorzieningen binnen de regio Drechtsteden, Alblasserwaard & Vijfheerenlanden waar mensen met psychische of psychosociale problemen, verslavingsproblematiek, daklozen en mensen die opvang nodig hebben vanwege huiselijk geweld terecht kunnen

Maatregelen

1a.	Overleg met de centrumgemeente (Dordrecht) die inhoudelijke en financiële afspraken maakt met de zorgaanbieders	
1b.	Algemene en maatwerkvoorzieningen waardoor de ontwikkeling van beschermd wonen naar beschermd thuis, gericht op het langer zelfstandig wonen, voor meer mensen vanuit deze doelgroep wordt versterkt	
1c.	Overleg centrumgemeente en regiogemeenten over de wijze waarop we in deze regio vorm geven aan de doordecentralisatie van Beschermd Wonen	

Samenwerkingspartners

- Regio Drechtsteden, Alblasterwaard & Vijfheerenlanden
- Gemeente Dordrecht als centrumgemeente
- SDD
- DG&J
- Sterk Papendrecht
- Zorgaanbieders

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Doelstelling(en)

1. Bieden van voldoende opvang aan en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen die zwaardere hulpverlening nodig hebben

Maatregelen

1a.	Uitvoering geven aan het geactualiseerde jeugdbeleid en de regionale samenwerking op basis waarvan de maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp worden verzorgd door de SOJ waar de geëscaleerde zorg 18- onder andere Veilig thuis, jeugdbescherming en jeugdreclassering onderdeel van uitmaken	
-----	---	---

Samenwerkingspartners

- DG&J
- SOJ
- Sterk Papendrecht
- Jeugdhulpaanbieders

Volksgezondheid en milieu - Hoofdtakveld 7

7.1 Volksgezondheid

Doelstelling(en)

1. Het versterken van de gezondheid en welzijn van onze inwoners

Maatregelen

1a.	Uitvoeren van een preventief gezondheidsbeleid, de nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid, in samenwerking met de DG&J en andere partners gericht op o.a. het versterken van de mentale weerbaarheid, stimuleren van een gezonde leefstijl en bevorderen van de vitaliteit, onder de noemer 'Alles is gezondheid' (onderdeel van Nationaal Programma Preventie)	
1b.	Uitvoering geven aan de jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de regionale samenwerking op basis waarvan de basistaken JGZ worden georganiseerd door de DG&J en de nieuwe JGZ-aanbieder Careyn	
1c.	Extra inzetten op samenwerking binnen het sociaal domein om vroegtijdig problemen te signaleren en maatregelen te kunnen nemen onder ander door extra inzet van JGZ binnen Sterk Papendrecht	

Samenwerkingspartners

- DG&J
- Careyn JGZ
- Sterk Papendrecht
- Onderwijs
- Zorgaanbieders
- Maatschappelijke instellingen
- Rav Ambulancedienst

7.2 Riolering

Doelstelling

1. Anticiperen op de klimaatsverandering met betrekking tot afvalwater, regenwater en grondwater
2. Invulling geven aan de Strategie Klimaatadaptatie om de negatieve gevolgen van klimaatsverandering te beperken. Het gaat hierbij om wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen

Maatregelen

1a.	Uitvoeren van maatregelen vanuit het GRP 2019-2023 met accent op afvalwater, hemelwater, grondwater en klimaatadaptatie en kennisontwikkeling in de regionale netwerken	
1b.	Beheer en onderhoud van de riolering, gemalen en klimaatadaptatie	
1c.	Integrale vervangingen van riolering met wegen en groen, inclusief klimaatadaptieve maatregelen. Maatregelen zijn bijvoorbeeld regenwater bovengronds afvoeren naar de sloten, regenwater tijdelijk bergen in groen en daarna langzaam afvoeren en regenwater bergen in de funderingen van de wegen	
2a.	Verder implementeren van klimaatadaptieve maatregelen zoals waterberging bij reconstructies in wegen, groen en groene daken	
2b.	Verder gaan met operatie Steenbreek. Beoogd wordt bewoners en bedrijven te verleiden maatregelen op eigen terrein te nemen. Het gaat dan om een groene tuin, groene daken en dergelijke.	
2c.	Meer samenwerken rond klimaatadaptatie in regionaal verband, zoals A5H en Drechtsteden	
2d.	Strategie klimaatadaptatie herijken na de dialogen met onze partners	

Samenwerkingspartners:

- Inwoners
- Bedrijven
- Instellingen
- Waterschap Rivierenland

- Provincie Zuid-Holland
- Werkregio A5H
- Drechtsteden
- Via operatie Steenbreek

7.3 Afval

Doelstelling

1. Inzamelen en hergebruik van zoveel mogelijk huishoudelijk afval als nieuwe grondstof

Maatregelen

1a.	Regulier inzamelen van huisvuil bij huishoudens, winkelcomplexen en afvalbrengrstation.	
1b.	Uitvoeren pilot ondergronds inzamelen restafval (1 jaar) in Oostpolder. We informeren de raad periodiek.	
1c.	Uitvoeren gft campagne (inclusief het vervangen van 8000 oude groencontainers)	
1d.	We onderzoeken de mogelijkheden van nascheiding Ten aanzien van afvalscheiding is het streven het restafval te beperken tot een omvang van minder dan 100 kilogram (per inwoner)	
1e.	We verstrekken algemene informatie en geven voorlichting over gescheiden inzameling	
1f.	We geven aan het basisonderwijs voorlichting over afvalscheiding	

Samenwerkingspartners

- Inwoners, bedrijven en instellingen
- HVC

7.4 Milieubeheer

Doelstelling(en)

1. Een veilige omgeving en een prettig woon- en leefklimaat

Maatregelen

1a.	Regie voeren op de uitvoering van 'Jaarprogramma 2020 uitvoering milieutaken door OZHZ', waarin lokale prioriteiten zijn opgenomen	
1b.	Monitoren afspraken met Chemours/DuPontDe nadruk ligt op het verlagen en waar mogelijk naar nul terugbrengen van emissies en op de aanpak van de gevolgen van eerdere emissies	
1c.	Uitvoeren rapport 'Ambities gemeente Papendrecht vermindering fijnstof en NO2 en vermindering van geluidhinder 2016'. Waaronder bevorderen bewustwording	
1d.	Uitvoeren van maatregelen uit het Schone Lucht Akkoord (SLA).	
1e.	Uitvoeren 'Actieplan omgevingslawaai gemeente Papendrecht 2018 - 2023'	
1f.	In overleg met projectleider Omgevingswet uitwerken van thema's uit Omgevingsscan milieu 2019 ten behoeve van Omgevingsvisie en -plan	
1g.	Vorbereiding overdracht taken Wet bodembescherming vanuit provincie naar gemeente op dag invoering Omgevingswet, vooralsnog 1 januari 2021. Onderzoek mandatering taken aan OZHZ	
1h.	Verder onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de magneetveldzones van hoogspanningsverbindingen te verkleinen	
1i.	Verder voorbereiden van het haalbaarheidsonderzoek naar verkabelen (ondergronds brengen) van de 150 kV hoogspanningsverbindingen van Alblasserdam naar Dordrecht en Alblasserdam-Arkel	
1j.	Uitbreiden RVMK (regionaal verkeersmodel) naar een multimodaal model	

Samenwerkingspartners:

- Ministerie van IenW, LNV & EZK
- Provincie Zuid-Holland

- Drechtstedelijke gemeenten
- Milieudienst Rijnmond (DCMR)
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ)
- Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- Dienst Gezondheid en Jeugd (DG &J)
- Inwoners, bedrijven en instellingen

7.5 Begraafplaatsen/crematoria

Doelstelling(en)

1. Het bieden van een begraafplaats aan de Admiraal de Ruyterweg 23 met een hoog kwaliteitsniveau van onderhoud en inrichting

Maatregelen

1a.	Zorgdragen voor een schone, goed verzorgde en begaanbare begraafplaats	
1b.	Creëren van een parkachtige sfeer en rust. Uitvoeren van integraal beheer van de openbare ruimte (IBOR) op A-niveau	
1c.	Invoeren van gedifferentieerde tarieven (in relatie tot termijnen) voor begraven op basis van externe onderzoeksresultaten uit 2019	

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing - Hoofdtakveld 8

8.1 Ruimtelijke ordening

Doelstelling(en)

1. Bieden van een verbindend ruimtelijk kader voor de toekomst door in gezamenlijkheid te werken aan een integrale omgevingsvisie die gebiedsdekkend is voor Papendrecht
2. Borging van de ruimtelijke kwaliteit en zorgen voor een veilige en gezonde leefomgeving door het bevorderen van de kwaliteit en samenwerking bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht
3. Stimuleren en bijdragen aan voldoende, kwalitatief hoogwaardige woningen. Uitvoeren Woonplan Papendrecht (naar rato bijdragen aan Drechtstedelijke woningopgave)

Maatregelen

1a.	In 2020 vaststellen van de omgevingsvisie	
1b.	In 2020 start maken met een omgevingsplan	
1c.	In samenhang met het te maken omgevingsplan in beeld brengen hoe het nieuwe omgevingsloket zal worden gevuld met het oog op de toekomstige dienstverlening	
1d.	Betrekken van de samenleving, college, raad en ambtelijk apparaat vanuit de participatiedachte	
2a.	Waar nodig bestemmingsplannen opstellen om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken en actueel houden van beheersverordeningen / bestemmingsplannen om de uniformiteit van de regels te behouden dan wel te vergroten	
2b.	Gelet op het overgangsrecht van de Omgevingswet, aan initiatiefnemers vragen ruim voor 1-1-2021 hun verzoek voor een bestemmingsplan in te dienen	
2c.	Snel en klantvriendelijk afhandelen van aanvragen/meldingen omgevingsvergunning	
2d.	In beeld brengen wat de consequenties zijn van de invoering Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (waarschijnlijk gelijk met Omgevingswet) waarbij (private) kwaliteitsborgers de bouw kwaliteit (Bouwbesluit) gaan toetsen en toezicht op de bouw gaan houden	
2e.	Zorgvuldig en efficiënt handhaven van vergunningsvoorschriften en andere wet- en regelgeving. Ook het met het oog op de PAS-problematiek	

2f.	Vorbereiden op de Omgevingswet	
2g.	Aanpak gedoogsituaties (steigers, schuurtjes) door opstellen algemene regels en/of handhaving	
3a.	Het leveren van een actieve bijdrage aan de planontwikkeling van nieuwbouwprojecten, herstructureringsprojecten of investeringen in de openbare ruimte	
3b.	Visie op beeldbepalende locaties. Integraal kijken wat wel en wat niet past. Ook het groen op/aan nieuwe bebouwing moet worden uitgezocht. Bewoners participeren in de visie- en planvorming op het vlak van duurzaamheid, groen en architectuur	

Samenwerkingspartners

- Inwoners, bedrijven en instellingen
- Provincie
- Waterschap
- Andere gemeenten
- VRZHZ
- OZHZ
- DG&J

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Doelstelling(en)

1. Verbeteren van de structuur en het functioneren van het centrum
2. Bevorderen van het functioneren van het winkelcentrum, de horeca en de parkeergarages
3. Versterken van de ruimtelijke kwaliteit vanuit de lokale en regionale doelstellingen (groeiagenda)

Maatregelen

1a.	Herziening planontwikkeling locatie Veerpromenade met keuze op basis van scenario ontwikkeling	
1b.	Herontwikkeling en ingebruikneming locatie voormalige bibliotheek	
2a.	Vergroten aantrekkelijkheid, economische aantrekkingskracht en promotie van het centrum	

3a.	Planontwikkeling woningbouw Eiland Kombuis en RO procedure. Start bouw door Vorm BV voorzien in 2021	
3b.	Realisatie van woongebied Land van Matena	
3c.	Herontwikkeling Tiendzone Oostpolder (Land van Matena)	
3d.	Bouw voorzieningencentrum 'Markt van Matena' door BPD B.V.	

Samenwerkingspartners

- Projectontwikkelaars
- Provincie

8.3 Wonen en bouwen

Doelstelling(en)

1. Geschikte woningen voor alle inwoners en waar mogelijk een passende bijdrage leveren aan de regionale groeiambitie
2. Duurzaam Papendrecht: voorbereiden van en inspelen op de energietransitie

Maatregelen

1a.	Afronden gebied Land van Matena en Tiendzone als rustig, groen woonmilieu	
1b.	Onderzoeken waar kansen liggen voor verantwoord verdichten / herontwikkelen met als doel het toevoegen van kwaliteit in de leefomgeving en onderscheidende woonmilieus	
1c.	Op 11 juli 2019 heeft de gemeenteraad het Papendrechts Woonplan 2020-2030 vastgesteld. Vanaf 2020 voeren we het Papendrechts Woonplan uit	
1d.	Actualiseren PALT Toelichting: Opstellen lokale PALT behorend bij regionale PALT. In het derde en vierde kwartaal 2019 opstelling en ondertekening PALT 2020. In het derde en vierde kwartaal 2020 worden de PALT 2021 opgesteld en ondertekend	
1e.	Uitvoering geven aan de Agenda huisvesting kwetsbare groepen	
1f.	Ruimte bieden voor alternatieve samenlevingsvormen	
1g.	Bevorderen van de duurzaamheid van nieuwbouwwoningen door het toepassen van GPR (Gemeentelijke Praktijk Richtlijn, een meetinstrument voor de duurzaamheid van gebouwen)	
2a.	Samen met inwoners en ondernemers de Regionale Energiestrategie invullen met aandacht voor, grootschalige zonne-energie en warmte	
2b.	Samen met inwoners en ondernemers de Transitievisie Warmte 1.0 updaten met uitvoeringsplannen per wijk (oplevering in 2021)	
2c.	Promoten van het Energieloket Papendrecht voor woningeigenaren en MKB	

2d.	Stimuleren besparen en verduurzamen energie door gerichte communicatie en wijkgerichte aanpak 'energie besparen en verduurzamen'	
2e.	Vergroten betrokkenheid inwoners bij de voorfase van de energietransitie (bijvoorbeeld aansluiting op het warmtenet) door gerichte communicatie en informatieavonden	
2f.	Maken van een plan om het gemeentelijk vastgoed te verduurzamen	
2g.	Faciliteren en ondersteunen van bedrijven bij verduurzamen (o.a. bij panden)	

Samenwerkingspartners

- Inwoners, bedrijven en instellingen
- Provincie
- Regiogemeenten
- Woningcorporatie
- Combiraad
- Ontwikkelaars
- Partners Energieakkoord Drechtsteden
- Het Rijk